

paa her i Landet: at naar en Statsforretning som Statsbanerne, der giver et ganske godt Overskud, og som drevet økonomisk kan betale sig og give Tantième etc., vil forbedre de Vilkaar, hvorunder den drives, saa kommer den og siger til dei Forvejen overbebyrdede Land- og Bykommuner: naar I ville have det ordnet paa den Maade, som tilfredsstillter eder og i Grunden ogsaa os selv, skulle I yde et Bidrag dertil. Det kan jeg ikke lide. Det er af den Slags, hvorfor man vel ikke kan straffes for Pengeafpresning, men som dog maa siges at være et Forsøg paa at presse Citronen til det yderste. Statsbanerne vide, at Kommunerne ville gøre alt for at faa Forholdene ordnede saa godt som muligt, og ud fra den Forudsætning kunne de altid lægge Planerne saaledes, at Kommunerne blive nødsagede til at yde noget for at faa dem forbedrede, og det ser ikke egentlig godt ud. Nu er det saaledes, at Ministeren, som ellers kan være saa hensynsfuld og elskværdig, er ganske mærkværdig stejl paa dette Punkt og ikke vil røre sig en Smule overfor Randers Byraad. Han tror naturligvis, at det er det rette, han kæmper for, og det skal jeg ikke sige noget imod. Men paa den anden Side ere vi i Randers overbeviste om, at der gøres os stor Uret. Randers By er en af de Byer, som ere blevne mishandlede i mange Aar baade fra Højres og Venstres Side. Under et Højreministerium fik vi anlagt en Station som den ved Langaa kort udenfor Randers. Langaa Station er nu i den Tilstand, at der skal offereres noget som 1½ Mill. for at faa den gjort tjenlig til at modtage Trafikken til Silkeborg. Den ligger kun 10 Minutters Kørsel fra Randers By, men alle, som komme Vest fra, maa stige om i Langaa, naar de skulle Nord paa, og køre saa kun 10 Minutter, idet de, naar de komme til Randers, igen skulle ud, for saa gaa Vognene ikke længere. Denne Station kunde altsaa ligefrem være undgaaet derude, hvor der intet Opland er, og hvor man kunde have hjulpet sig med en lille Holdeplads. I hvert Fald er en saa stor Station, der kun ligger 10 Minutters Kørsel fra Randers, ret meningsløs. Jeg skal dog ikke komme nærmere ind derpaa. Der er jo nu foreløbig Forhandlinger i Gang om Ordningen af disse Forhold. Men Randers er ogsaa blevet forurettet paa anden Maade. Den fik Banegaarden lagt i den ene Ende af Byen og ikke der, hvor Byens Borgere vilde have den. Dog det bærer den højtærede Minister ikke Ansvar for, og jeg

skal ikke bebrejde ham det. Men jeg vil bebrejde ham, at han nu gør Forholdene værre. Vi ville gerne bringe Ofre for at faa bedre Varehuse og Læssespor og for at faa den ny Station, naar den kommer, lagt nærmere op mod Byen. Vi ville gerne bringe Ofre i forskellig Retning derfor. Men naar der som her ved Varehusets Flytning og ved Læssesporet er Planer fremme, som gøre Forholdene endnu mere besværlige, og der saa oven i Købet forlanges Penge af os, saa bliver vort høje Byraad ogsaa stejlt og siger: nu ville vi ikke længere være med. Nu blev det i det andet Ting bebrejdet os — det var for Resten af en Højremand —, at Byraadet i Randers ikke var bevægeligt nok. Jeg har sagt det privat til min ærede Kollega, og jeg siger det her: vort Byraad har været meget bevægeligt. Det har søgt efter bedste Evne paa ethvert Tidspunkt at faa de Planer realiserede, som det fandt vare de bedste; men det har stadig stødt an mod Administrationen, ogsaa før den højtærede Minister overtog Ledelsen af Statsbanerne. Og det er endda sket paa en Tid, hvor Byraadet i Randers offererer over 1 Million paa sin Havns og paa Fjordens Uddybning, altsaa søger at medvirke til, at Handel og Fabriksdrift kan opløbne i Byen. Det er paa en Tid, hvor vore Markeder tage til i en Udstrækning, som man hidtil ikke har kendt, hvor baade Land og By søge at drage den størst mulige Nytte af disse Markeder, der samle Folk, man kan sige fra hele Landet, ja endogsaa fra Udlandet, og hvor der er en Trafik til Randers Station med Losning af Kreaturer og Heste som til ingen anden Station. Skal nu dette trækkes længere bort fra Byen? Hvad det vil sige for By- og Landbeboere, er fremdraget nede i det andet Ting. Ministeren sagde, at det kun er 700 Fod, men der nede blev der sagt 800 Fod. Dog, det spiller ikke saa stor en Rolle. Hovedsagen er, at naar der kommer nogle Hundrede Tusinde Kreaturer, der skulle 1/8 Mil længere bort, saa bliver det alligevel en Vej længde, der koster Penge. Forholdene med Hensyn til Havnesporet vilde ogsaa blive langt bedre, naar den Plan, som vi have villet have Ministeren til at interessere sig for, blev realiseret. Nu er der altsaa her paa Finansloven indsat denne Anmærkning om, at naar Randers Kommune vil yde 10,000 Kr., kan det stillede Forslag gennemføres. Saa er det blevet udtalt, at der muligvis kunde finde et Magelæg Sted. Hvorledes